

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20Csp/191/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119411061
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119411061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobca BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zastúpený JUDr. Oskar Chnápko - advokát, Advokátska kancelária KOVAL & spol., so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201 proti žalovanému F. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXA, B., o zaplatenie 11 200,48 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 9 325,54 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 841,81 Eur od 11. 04. 2017 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet žalobcu vedený v A., a. s., L.: Z XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanému podľa pomeru úspechu vo výške 66 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov konania samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu vo výške 11 200,48 Eur, zmluvný úrok 10,90 % ročne zo sumy 8 841,81 Eur od 20. 12. 2018, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 841,81 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia spolu s trovami konania titulom uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX.

2. Žalovaný bol na pojednávanie riadne predvolaný. Zásielku prevzal dňa 12. 03. 2020, pojednávania sa nezúčastnil, svoju neprítomnosť neospravedlnil ani nepožiadal súd z vážneho dôvodu o odročenie pojednávania. Súd konal a rozhodoval v neprítomnosti žalovaného. Žalovanému bola riadne doručená žaloba spolu s prílohami a výzvou - uznesením zo dňa 27. 01. 2020 na vyjadrenie. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Nenavrhol žiadne dokazovanie a nepredložil žiadne listinné dôkazy.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že predmetná pohľadávka bola na postupcu postúpená Zmluvou o postúpení zo dňa 20. 12. 2018 uzatvorenou s Poštovou bankou, Bratislava. Postupca oznámil listom žalovanému postúpenie pohľadávok, o čom žalobca predložil zmluvu, oznámenie postupcu s podacím hárkom.

4. Žalovaný s Poštovou bankou uzatvoril Zmluvu o úvere zo dňa 25. 07. 2014 (ďalej len zmluva) v zmysle § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 10 000 Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v

dohodnutej lehote spolu s dohodnutými úrokmi podľa predpisu splátok k zmluve. Žalobca si svoje zmluvné povinnosti splnil riadne a včas a žalovanému poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 10 000 Eur. Žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, tak ako to vyplýva z predloženého aktuálneho stavu úveru, časť zaplatené splátky.

5. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, riadne a včas neplnil. Právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 OZ listom zo dňa 10. 04. 2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle Článku VI. OP ku dňu 10. 04. 2017. Žalovaný ani po výzve svoj dlh nesplnil.

6. Žalobca si uplatnil v konaní zákonné úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ. Zároveň si uplatnil zmluvné úroky z úveru, keďže mal za to, že mu patria aj za dobu po splatnosti úveru, a to až do doby vrátenia peňažných prostriedkov. Z Článku VI. bod 6.4 OP je zrejmé, že žalobca je oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou.

7. V žalobe žalobca uviedol, že dlžná istina je vo výške 8 841,81 Eur, dlžné zmluvné a zákonné úroky do dňa predchádzajúceho 20. 12. 2018 sú vo výške 2 358,67 Eur, čo predstavuje spolu sumu 11 200,48 Eur.

8. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

12. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. V konaní nebolo sporné, že žalovaný s Poštovou bankou uzatvoril Zmluvu o úvere - Dobrá pôžička s výškou schváleného úveru 10 000 Eur, počet mesačných splátok 120, úroková sadzba 10,90 % p. a., výška mesačnej úhrady 148,10 Eur, dátum prvej mesačnej úhrady do 20. 08. 2014, RPMN banky 11,46 % p. a., priemerná RPMN 11,89 % p. a., celková čiastka úveru 16 356,73 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci z účtu, dátum konečnej splatnosti 20. 07. 2024.

16. Súd mal za to, že pokiaľ právny predchodca žalobcu úver zosplatal, urobil tak s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 9 OZ zákonným spôsobom po predchádzajúcej výzve žalovaného, keďže bol v omeškaní po stanovenú dobu. Po výzve neplnil, tak došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu a žalobca je v konaní aktívne legitimovaná strana sporu.

17. Súd žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 8 841,81 Eur spolu so zmluvným úrokom ku dňu zosplatenia tak ako to vyplýva z výzvy zo dňa 10. 04. 2017 vo výške 483,73 Eur a zároveň priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ ako sankciu zo zákona

za nespĺnenie povinnosti plniť včas a riadne, a to dňom nasledujúcim po zosplatení úveru od 11. 04. 2017 až do zaplatenia s tým, že nepriznal úrok z omeškania od 20. 12. 2018, ktorý bol spolu vyčíslený v dlžných zmluvných úrokoch a zákonných úrokoch z omeškania do dňa prechádzajúceho 20. 12. 2018 avšak súd žalobcovi nepriznal zmluvné úroky, tieto započítal k istine len do dňa zosplatenia a preto priznal úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatení úveru.

18. Súd žalobu v časti zmluvného úroku zamietol. Súd má za to, že pokiaľ veriteľ (žalobca) pristúpi k tomu, že zosplátni úver ako to bolo i v prípade strán sporu, kedy k zosplateniu došlo ku dňu 10. 04. 2017 a teda považuje celý dlh za splatný, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Úver je odplátným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a za úver mať dohodnuté úroky. Od začiatku sa sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov napríklad nesplácanie úveru má dodávateľ právo posunúť splatnosť úveru. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený do splatnosti zákon priznáva za zadržanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné alebo zmluvné. Zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, ale odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu § 517 ods. 2 OZ. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátné úroky, ktoré by mu patrili v prípade ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a to trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškáním spotrebiteľa a predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva a za podmienok § 53 ods. 9 OZ. K predčasným zosplateniu záväzku došlo konaním veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny obsahu záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku. Predčasné zosplatenie úveru je jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi právo na úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. V tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba tieto užívať nie je dôvod, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Ak by sa žalobca odplátných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru neprešli by tieto nároky testom ustanovenia § 517 ods. 2 OZ.

19. Tvrdenie, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia teda aj po zosplatení úveru vychádzajú z druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa

ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta). Uvedené ustanovenia spolu s § 497 Obchodného zákonníka explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. V súlade s týmto výkladom je aj ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka umožňujúce od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, teda celý dlh jednorazovo. Z uvedeného vyplýva, že doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (rozsudok Krajského súdu Žilina č. k. 10Co/104/2012, rozsudok č. k. 5Co/196/2016 zo dňa 28. 06. 2016, rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 05. 10. 2016 č. k. 9Co/604/2015, rozsudok Krajského súdu Trnava č. k. 25Co/615/2015 zo dňa 30. 11. 2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/322/2015 zo dňa 12. 05. 2015, rozsudok č. k. 11Co/307/2018 zo dňa 17. 04. 2019, rozsudok č. k. 14Co/75/2018 zo dňa 26. 03. 2019).

20. V prípade, že by existovala dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že úroky navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti, takáto dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, predstavuje jeho značné zhoršenie postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne s dodávateľom vyjednal. Súd mal za to, že takáto dohoda by bola neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39 OZ, § 52 ods. 2 OZ a § 517 ods. 2 OZ (uznesenie IV.ÚS 476/2012).

21. O trovách konania rozhodol súd tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 66 %, keďže v tejto časti bol žalobca úspešný vzhľadom na čiastočné zamietnutie žaloby. Žalovaný je povinný plniť potom, čo bude rozhodnuté o výške trov do troch dní odo dňa doručenia uznesenia.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.